

Reg.No:

**First B.Pharm (Ayurveda) Degree Supplementary Examinations
April 2018**

BASIC CONCEPT OF AYURVEDA AND SANSKRIT

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

- Answer all questions.
- Write **SECTION A** and **SECTION B** in separate Answer books(32 Pages). Do not mix up questions from Section A and Section B.

QP CODE:101008

Marks: 75

Section A

Essays:

(2x10=20)

1. Explain roga pareeksha (रोगपरीक्षा) and rogee pareeksha (रोगीपरीक्षा). Describe importance of padachatushtaya (पादचतुष्टय) in treatment.
2. Explain importance of trayopasthambha (त्रयोपस्थम्भ) in health by describing each one of them.

Short notes :

(8x5=40)

3. Explain normal functions of saptadhatus (सप्तधातु)
4. Define prabhava (प्रभाव) with suitable examples
5. Classify diseases according to sadhyasadyata (साध्यासाध्यता)
6. Explain complications of mutravegarodha (मूत्रवेगरोध)
7. Explain greeshmacharya (ग्रीष्मचर्या)
8. Explain variations of agni (अग्नि) and koshta (कोष्ठ) according to tridosha (त्रिदोष)
9. Explain vrudhi lakshana (वृद्धिलक्षण) of malas (मल)
10. Explain Chaya–prakopa–prasama (चय-प्रकोप-प्रशम) of tridosha (त्रिदोष) according to seasons

Answer briefly:

(5x3=15)

11. Eight branches of ayurveda
12. Define vipaka (विपाक)
13. Three examples of virudha ahara (विरुद्धाहार)
14. List of shadrasa (षड्रस)
15. Explain Dhanyavargam (धान्यवर्गम्)

[PTO]

Section B

अन्वयार्थं स्वमातृभाषाय लिखत ।

(3x3=9)

1. अन्यानि शास्त्राणि विनोदमात्रं प्राप्तेषु वा तेषु न तैश्च किञ्चित् ।
चिकित्सितज्योतिषमन्त्रवादाः पदे पदे प्रत्ययमावहन्ति ॥
2. ते तु तीव्रेण तपसा प्रत्यक्षीकृत्य वेधसम् ।
वन्निरे च वरानिष्टान् अस्मादाश्रितवत्सलात् ॥
3. यस्मिन् ज्ञाते सर्वमिदं ज्ञातं भवति निश्चितम् ।
तस्मिन् परिश्रमः कार्यः किमन्यच्छास्त्रभाषितम् ॥

4. शब्दानां सप्तविभक्तिषु रूपाणि लिखत

(3x2=6)

- अकारान्तः पुल्लिङ्गः राम शब्दः
- ईकारान्तः स्त्रीलिङ्गः नदी शब्दः
- नकारान्तः पुल्लिङ्गः राजन् शब्दः

5. अर्थं लिखत

(5x1=5)

- रसातलम्
- आत्मजः
- साकं
- परिवृढः
- आविर्भूय

6. विभक्तिं लिखत

(2x1=2)

- हरेः
- तस्य

7. धातुरूपाणि लिखत

(3)

- करोति
